

ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ФУНКЦІЇ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ СИСТЕМИ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ

У статті проаналізовано, що з педагогічної точки зору нині нашій державі потрібні такі професійно-технічні навчальні заклади, в яких створені всі умови для розвитку та самореалізації кожної особистості. Саме такі заклади здатні формувати нове конкурентоздатне покоління висококваліфікованих робітників, які можуть розвивати цінності громадянського суспільства. Як було встановлено у процесі вивчення означеного кола питань, професійно-технічна освіта виступає потужним джерелом вдосконалення особистості та дає можливість саморозвиватися на основі здобуття робітничої спеціальності. Система професійно-технічної освіти утвердилася як основна форма підготовки кваліфікованих робітничих кадрів і стала вагомим чинником формування професійних властивостей, а також моральних і соціальних якостей майбутніх робітників. На основі проведеного порівняльного аналізу сутності та змісту організації діяльності пенітенціарного навчального закладу системи професійно-технічної освіти та звичайних (традиційних) професійно-технічних закладів освіти в статті показано, що потенційні можливості надання професійної освіти в галузі здобуття робітничих професій засудженими, які перебувають у місцях виконання покарань можна вважати позитивними.

Ключові слова: висококваліфіковані робітники, професійно-технічні навчальні заклади, професійно-технічна освіта, пенітенціарні навчальні заклади.

Вступ. У професійно-технічних навчальних закладах, відповідно до Закону України «Про професійно-технічну освіту» [4], існує ступенева професійна освіта. Причому, кожен ступінь навчання характеризується теоретичною та практичною завершеністю та передбачає присвоєння випускникам відповідної кваліфікації. Зокрема, випускнику професійно-технічного навчального закладу, що успішно пройшов кваліфікаційну атестацію, присвоюється освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» з набутої професії відповідного розряду (категорії). Випускнику, який закінчив відповідний курс навчання в акредитованому вищому професійному училищі, або центрі професійно-технічної освіти певного рівня акредитації присвоюється освітньо-кваліфікаційний рівень «молодший спеціаліст». Сучасна система професійної підготовки робітничих кадрів в Україні є досить розгалуженою та поширеною. Саме професійно-технічні навчальні заклади покликані готувати кваліфікованих робітників, на які в Україні нині є досить високий попит.

Встановлено, що соціально-економічний рівень суспільства, його інтелектуальний і духовний потенціал безпосередньо пов'язані із розвитком системи освіти, зміст якої визначається вимогами суспільного виробництва та зумовлюється суспільними відносинами, а також етапами розвитку науки і техніки. Повною мірою вище зазначене стосується професійно-технічної освіти, яка «охоплює сферу підготовки і підвищення кваліфікації робітників у навчальних закладах для трудової діяльності у певній галузі та спрямована на формування у громадян професійних знань, умінь, навичок, відповідного технічного, технологічного й економічного мислення з метою створення умов для їхньої професійної діяльності» [6, с. 275].

З педагогічної точки зору нині нашій державі потрібні такі професійно-технічні навчальні заклади, в яких створені всі умови для розвитку та самореалізації кожної особистості. Саме такі заклади здатні формувати нове конкурентоздатне покоління висококваліфікованих робітників, які можуть розвивати цінності громадянського суспільства.

У зв'язку з тим, що професійно-технічна освіти реалізовує суспільні інтереси та спрямована на виконання важливих соціальних функцій, її модернізація сприятиме

суттєвому вдосконаленню підготовки робітників відповідно до сучасного соціального замовлення. У Концепції розвитку професійно-технічної освіти зазначено, що нині активно «зростає потреба наукового, науково-методичного, нормативно-правового супроводу функціонування системи професійно-технічної освіти, врахування міжнародного досвіду з метою модернізації підготовки кваліфікованих робітників для різних галузей промислового, сільськогосподарського виробництва, будівництва і сфери послуг» [5, с. 6].

Як було встановлено у процесі вивчення означеного кола питань, професійно-технічна освіта виступає потужним джерелом вдосконалення особистості та дає можливість саморозвиватися на основі здобуття робітничої спеціальності. Система професійно-технічної освіти утвердилася як основна форма підготовки кваліфікованих робітничих кадрів і стала вагомим чинником формування професійних властивостей, а також моральних і соціальних якостей майбутніх робітників. Саме тому й у пенітенціарних структурах професійно-технічні заклади посідають вагомий роль у процесі ресоціалізації засуджених та виступають вагомими факторами формування у слухачів професійної компетентності. Виходячи із предмету нашого дослідження, вважаємо за необхідне більш ґрунтовно зупинитися на характеристиці змісту, особливостей та функцій професійно-технічного навчання засуджених.

Виклад основного матеріалу. Отже, у нашому баченні *метою* освітньої діяльності із засудженими у професійно-технічному навчальному закладі пенітенціарної системи є *не лише просте надання засудженим певної суми теоретичних знань та формування умінь та навичок за обраною робітничою спеціальністю. Мета зорієнтована на цілеспрямовану організацію педагогічного процесу у навчальних закладах системи професійно-технічної освіти Державної Пенітенціарної служби України, що матиме потужний ресоціалізаційний потенціал, високу виховну спрямованість, підвищуватиме рівень загальної культури засуджених, розвиватиме у них почуття власної гідності та розширюватиме перспективи успішного працевлаштування після звільнення на основі сформованої професійної компетентності.*

У процесі всебічного вивчення означеного кола питань встановлено, що діяльність навчального закладу (навчального центру), що належить до системи професійно-технічної освіти Державного департаменту України з питань виконання покарань безпосередньо спрямована на забезпечення потреб громадян у професійно-технічній освіті, оволодінні робітничими професіями, спеціальностями, кваліфікацією відповідно до їх інтересів, здібностей, а також стану здоров'я.

Європейські пенітенціарні правила та зобов'язання, які взяла на себе Україна в 1995 році, вступивши до Ради Європи, передбачають, що кожен пенітенціарний виправний заклад повинен прагнути до організації навчального процесу професійно-технічного навчання та виховання засуджених. На основі зазначених підходів до організації навчання у системі навчальних центрів професійно-технічної освіти у пенітенціарних установах, після відбування покарань, слухачі навчального закладу одержують свідоцтво Державного зразка кваліфікованого робітника з певної робітничої професії у якому немає відповідної відмітки про адресу отримання професійно-технічної освіти. Позитивною є та обставина, що засудженні під час відбування покарання мають змогу здобути певний виробничий досвід та досягнути певного рівня професійної компетентності у тій робітничій спеціальності, яку опановують.

Навчальні центри при кримінально-виконавчих установах закритого типу виконуючи задачі, які безпосередньо спрямовані на виправлення засуджених, професійно-технічне навчання вирішують й конкретні *загальноосвітні завдання*, що стоять перед професійно-технічною освітою, а саме:

- задовольняють потреби виробництва у кваліфікованих робітниках;
- сприяють підвищенню ефективності праці та поліпшенню якості продукції, що виробляється на підприємствах пенітенціарної установи Державного департаменту виконання покарання;

– після відбування покарання уможливають отримання роботи на ринку праці кваліфікованих робітничих кадрів, підготовлених в системі професійно-технічної освіти, що мають певний виробничий досвід.

Наші спостереження дають підстави для констатації спільних рис, які, насамперед, стосуються отримання диплому. Випускникам ПТНЗ, які закінчили повний курс навчання і успішно пройшли кваліфікаційну атестацію, видаються документи встановленого зразка, а учням, які не закінчили повного курсу навчання, але за результатом кваліфікаційної атестації їм присвоєно робітничу професійну кваліфікацію та особам, які пройшли курсове чи індивідуальне навчання – свідоцтво про присвоєння, або підвищення робітничої кваліфікації. Подібні шанси є й у слухачів, а саме, тим слухачам, які виконали вимоги державної кваліфікаційної атестації, після завершення навчання присвоюється освітньо-кваліфікаційний рівень «Кваліфікаційний робітник» з набутої професії відповідного розряду (категорії) та видається свідоцтво про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації відповідного розряду (категорії) встановленого зразка.

Відзначимо також спільності у майбутньому працевлаштуванні як учнів так і слухачів, що здобули професійно-технічну освіту. Зокрема, випускники працевлаштовуються за здобутою професією і кваліфікацією на основі угод навчального закладу з підприємствами, або державною службою зайнятості. Пошук виробництва для проходження виробничої практики не завжди гарантує робоче місце після закінчення навчального закладу. Здобуття професійних навичок, виробничого досвіду за професією дають можливість слухачам, які здобули освіту в професійно-технічному закладі пенітенціарної системи працевлаштуватися після відбування покарань.

Між учнями ПТНЗ та слухачами навчальних центрів при кримінально-виконавчій установі закритого типу відмінності існують стосовно тих прав та обов'язків, які вони мають.

У Положенні «Про навчальний центр при кримінально-виконавчій установі закритого типу» зазначено той факт, що за досягнення високих результатів у навчанні та оволодінні професією, спеціальністю, за активну участь у виробничій діяльності та за інші досягнення застосовуються різні форми морального та матеріального заохочення слухачів, передбачені статутом Центру, які враховуються при визначенні ступеня їхнього виправлення. у Центрі може здійснюватися в установленому законодавством порядку. Позитивом вважаємо те, що час навчання в Центрі зараховується до трудового стажу слухача, у тому числі до безперервного, і до стажу роботи за спеціальністю, що дає право на пільги, встановлені для відповідної категорії працівників, якщо перерва між днем закінчення навчання і днем зарахування на роботу за набутою професією не перевищує трьох місяців

Отже, освітня діяльність у професійно-технічному навчальному закладі пенітенціарної установи має *бінарну цільову структуру*, адже поєднує в собі функції виправної програми та містить засоби, які сприяють соціальній ресоціалізації засуджених через здобуття ними конкретної робітничої професії. Перед викладачами, які працюють у таких навчальних закладах стоїть подвійне завдання – сприяти ресоціалізації засуджених, а також допомогти їм здобути професійну компетентність в обраній робітничій спеціальності.

У якості ще однієї особливості, відзначимо, що серед виокремлених принципів професійно-технічної освіти, які задекларовані у Концепції розвитку професійно-технічної освіти в Україні [5] у пенітенціарних закладах найбільше реалізуються такі принципи, як:

- випереджуючого характеру професійної підготовки;
- фундаменталізації; інтеграції професійної освіти, науки і виробництва;
- єдності професійного навчання і виховання;
- варіативності, індивідуалізації і диференціації.

З практичної точки зору, освітня діяльність у професійно-технічних навчальних закладах (навчальних центрах) Державного департаменту України з питань виконання обумовлює необхідність внесення педагогічних інновацій у традиційний зміст освіти, що реалізується через:

а) усвідомлення засуджених, які навчаються в навчальних центрах Управління Державного департаменту з питань виконання покарань, у якості безпосередніх суб'єктів освітнього процесу через безпосередню участь у перетворенні себе і навколишнього світу;

б) актуалізація ефекту причетності як прояву механізму активного освоєння майбутньої професії, що сприятиме процесам ресоціалізації;

в) розгляд засудженими своєї професійної компетентності як феномену практичної орієнтації дорослої людини в житті та професійній діяльності;

г) необхідність вироблення у засуджених індивідуальних самоосвітніх стратегій під час здобуття професійно-технічної освіти;

д) формування у засуджених стратегій розумової діяльності, що дозволяють ефективно вирішувати різноманітні за характером і змістом проблеми через уміння бачити віддалені наслідки прийнятих рішень та формування в них активного бажання до діалогу в процесі навчання.

Діяльність навчальних центрів Управління Державного департаменту з питань виконання покарань спрямована на отримання широкого простору для самопізнання та саморозвитку, а освіта стає підставою для підтримки психічної рівноваги особистості та формування уміння боротися із зовнішніми обставинами, які провокують делінквентну поведінку. Ми погоджуємося із В. Бебеніним [2] у тому, що включення засуджених в освітню діяльність створює передумову для розвитку та підтримки стратегій соціальної активності, запобігає процесам повернення делінквентної поведінки і виступає у якості найбільш дієвого механізму стосовно інтелектуальної деградації, яка може настати під час тривалого перебування особистості у пенітенціарній установі.

Потенціал професійно-технічної освіти у пенітенціарній установі полягає у виконанні таких *функцій*, як:

- навчальної;
- нормативно-регулятивної;
- профорієнтаційної;
- виховної;
- комунікативної.

Навчальна функція посилює позитивний вплив професійної освіти та розширює і поглиблює знання засудженого про світ, про інших, про себе, що сприяє його інтелектуальному розвитку. Зазначимо, що засвоєння знань сприяє ресоціалізації лише в тому випадку, якщо є основою для розширення діяльних здібностей засудженого, його професійного зростання та самовдосконалення. Завдяки навчальній ролі потенціал професійно-технічної освіти розкривається через підвищення освітнього рівня, придбання трудових умінь і навичок, розвиток творчих здібностей, турботу про збереження здоров'я, поява турботи про майбутнє працевлаштування після звільнення, прагнення до самовдосконалення. Слухачі на заняттях виробничого навчання удосконалюють теоретичні знання з таких дисциплін, як математика і креслення, вчать практично використовувати знання з фізики та хімії.

Нормативно-регулятивна функція стимулює рефлексивну діяльність засудженого неможливо та сприяє зміні сформованих асоціальних переконань. Саме на основі цієї функції професійно-технічна освіта допомагає сформувати у свідомості засудженого переконань щодо ролі знань та професійної діяльності як ресоціалізаційних чинників. Дієвість нормативно-регулятивної функції проявляється в усвідомленні засудженим власної провини за скоєний злочин, пізнанні справедливості покарання, вона спонукає щире каяття, позитивні зміни в поведінці та сприяє прояву інтересу до обраної робітничої професії.

Профорієнтаційна функція виокремлена з огляду на те, що професійно-технічна освіта засуджених має вирішувати питання подальшої професійної діяльності та виступати у якості ретроспективного чинника, що допомагає оцінювати з психологічних позицій минулу трудову діяльність. Сутність профорієнтації полягає в повідомленні засудженим знань про особливості різних професій з урахуванням їхніх індивідуальних якостей, схильностей та

інтересів. Вона спрямована на осіб, які не мають спеціальності або бажаних перекваліфікуватися на нову спеціальність.

Завдяки профорієнтаційній функції, потенціал професійно-технічної освіти розкривається через підвищення значимості серед засуджених таких цінностей як цікава робота, матеріальна самозабезпеченість, посилення свідомого ставлення до праці, а також підвищує самооцінку слухачів. Більшість засуджених бажать отримати професійну освіту, навчатися дефіцитними спеціальностями, оскільки це, на переконання засуджених, зіграє важливу роль в їх подальшому житті, та попередить нові злочини і в період після звільнення з місць позбавлення волі. Ця функція дозволяє чітко встановити зв'язок між бажанням отримати професію і ставленням до скоєного злочину.

На сонові *виховної* функції, потенціал професійно-технічної освіти розкривається через зниження агресивності та озлобленості, формування у засуджених реальної життєвої мети, шанобливе ставлення до людини, українського суспільства, визнання необхідності дотримання моральних норм і культурної поведінки. Виховна функція освіти у ПТНЗ Державної Пенітенціарної служби України має вагомий вплив на формування моральних якостей, позитивних мотивів соціально корисної діяльності, виховує повагу до прав, законних інтересів, честі та гідності інших громадян. Навчання дозволяє нейтралізувати негативний вплив кримінальної субкультури на засуджених, формує сприятливий психологічний клімат, адже засуджені з більш високим рівнем освіти значно критичні до навколишнього середовища, рідше орієнтуються на неформальні правила поведінки та ігнорують негативні субкультурні відносини.

Комунікативна функція професійно-технічної освіти Державної Пенітенціарної служби України ініціює активну діяльність засуджених щодо зменшення негативної ролі криміногенного мікросередовища, що має свою субкультуру, думки, почуття та зразки поведінки. Саме на основі комунікації під час навчання у професійно-технічних закладах пенітенціарної системи, як констатує Є. Багрєєва [1, с. 74], можна значно інтенсивніше позитивно впливати на психіку. Під час професійної підготовки викладачі мають змогу нейтралізувати негативні переживання (відчай, розчарування, тривогу, роздратування). Це відбувається на основі компенсації дефіциту спілкування у виправних установах.

Отже, можна з упевненістю констатувати, що реалізація охарактеризованих функцій професійно-технічної освіти, яку здобувають засуджені у пенітенціарних навчальних закладах сприятиме підвищенню їхнього інтелектуального рівня, розвиватиме пізнавальні потреби та інтереси, матиме позитивний вплив на загальну перебудову ієрархії ціннісних орієнтацій і, як наслідок до зниження рецидивної злочинності, а також суттєво підвищить їх професійну компетентність.

Слід відзначити що, наша країна намагається виважено прогнозувати обсяги та визначати напрями професійної підготовки у професійно-технічних навчальних закладах пенітенціарної освіти, створюючи належні умови для професійного навчання засуджених з урахуванням змін на ринку праці. Як свідчать статистичні дані [3] сьогодні можна констатувати той факт, що частка засуджених з початковою освітою суттєво зменшилась, тоді як кількість засуджених, які мають вищу та середньоспеціальну освіту напроти – збільшилась. З огляду на власний педагогічний досвід можна стверджувати, що поліпшення діяльності правоохоронних органів у галузі освіти надало можливість після відбування покарань збільшити показники ресоціалізації, що передбачає повернення повноцінної особи до суспільства та відновлення сімейних стосунків через процес реабілітації та адаптації.

У цілому, професійно-технічна освіта засуджених спрямована на:

- отримання такої освіти, яка би була для слухачів засобом самореалізації, самовираження і самоствердження;

- розгляд професійно-технічної освіти у якості свєрідного власного капітулу, яким можна вільно розпоряджатися на ринку праці як під час перебування у пенітенціарній структурі, так і після виходу на волю.

Як суттєвий позитивний чинник відмітимо, що у професійній діяльності переважної більшості навчальних закладів (навчальних центрів) системи професійно-технічної освіти при пенітенціарних установах розробляються та реалізуються індивідуальні та групові програми психокорекційного, педагогічного, виховного впливу на засуджених з урахуванням їх індивідуальних особливостей та ступеня соціальної занедбаності. Під час організації навчально-виховного процесу у професійно-технічних навчальних закладах, що знаходяться в пенітенціарній системі, викладачі повинні спрямовувати свою основну увагу не лише на здобуття освіти засудженими, а й на підтримку психічної рівноваги та формувати у слухачів уміння виживання в складних умовах.

На педагогічних працівників професійно-технічних навчальних закладів Державного департаменту України з питань виконання покарань, окрім традиційних завдань, які безпосередньо пов'язані із організацією освітнього процесу, покладено ряд доволі складних додаткових обов'язків, а саме вони:

- вивчають особистісні та групові характеристик засуджених;
- визначають індивідуально-психологічні особливості поведінки та рівень вихованості;
- встановлюють у засуджених сформованість тих, чи інших рис характеру і психологічних якостей;
- виявляють серед засуджених групи «ризик» (тих, які мають психічні відхилення, схильних до проявів зовнішньої, або внутрішньої агресії у вигляді самогубства або членушкодження, створення конфліктних ситуацій серед засуджених, нападу на персонал установи та інші), які потребують активного педагогічного виховного впливу.

Вважаємо, що залучення засуджених, які здобувають робітничі спеціальності у системі професійно-технічної освіти при Державній пенітенціарній службі України, до активної та систематичної навчально-пізнавальної діяльності створює ґрунтовну основу для формування у них соціальної активності. Як показує практика, робітничі спеціальності, які вони здобувають, спонукатимуть засуджених до вираженої поведінки у наступні періоди їхнього життя, а також запобігатимуть інтелектуальній та соціальній деградації. Зазначимо, що, інноваційна доктрина розвитку професійно-технічної освіти у пенітенціарних структурах повинна передбачати цілеспрямовану діяльність щодо формування потреби у майбутніх фахівців із робітничими професіями здатності до самоосвіти та саморозвитку. З огляду на це, освітня підготовка у професійно-технічному навчальному закладі Державної Пенітенціарної служби України повинна базуватися на чіткому структуруванні навчально-виховної діяльності та має бути спрямована на забезпечення належного рівня професійної компетентності сучасних робітників, які після відбування строку покарання повернуться на волю.

Слід зазначити й не зовсім втішну ситуацію, а саме – нині в українському суспільстві склалися такі соціально-економічні умови, коли професійно-технічна освіта засуджених потребує державної підтримки. На перший план вийшла потреба організації навчально-виховного процесу та вдосконалення умов формування у засуджених професійної компетентності безпосередньо на території пенітенціарних установ де перебуває спецконтингент, що відбуває покарання. У цьому випадку здобуття робітничої професії, отримання можливості підвищення своєї професійної кваліфікації, на нашу думку, суттєво розширить можливості для засуджених кардинально змінити життєвий погляд, досягнути успіху та повернутися повноцінною суспільно-корисною особистістю після відбування покарання. Таким чином поліпшення діяльності навчальних закладів професійно-технічної освіти при пенітенціарних установах дасть можливість засудженим після відбування покарань підвищити показники ресоціалізації, що передбачає повернення у суспільне життя повноцінної особистості, якій притаманний належний рівень професійної компетентності.

Висновок. На основі проведеного порівняльного аналізу сутності та змісту організації діяльності пенітенціарного навчального закладу системи професійно-технічної освіти та звичайних (традиційних) професійно-технічних закладів освіти ми прийшли до висновку, що потенційні можливості надання професійної освіти в галузі здобуття робітничих професій

засудженими, які перебувають у місцях виконання покарань можна вважати позитивними. Виходячи із задекларованого вище, доцільно розглянути зміст та складові професійної компетентності слухачів професійно-технічних закладів, які існують на базі пенітенціарної системи. Вочевидь, що сьогодні для підсилення конкурентоспроможності слухачів на ринку праці після відбування покарання доцільно спрямувати зусилля педагогічного персоналу на вивчення практичних механізмів, що сприяють формуванню професійної компетентності.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Багреева Е. Г. Субкультура осужденных и их ресоциализация [Текст] / Е. Г. Багреева. – М.: ВНИИ МВД РФ, 2001. – 164 с.
2. Бебенин В. Г. Образование глазами осужденных (Итоги социально-педагогического обследования) [Текст]: монография / В. Г. Бебенин. – М.: МГИУ, 2005. – 132 с.
3. Демографічна та соціальна статистика / Освіта [Електронний ресурс] Державний комітет статистики. // Режим доступу : http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/osv.htm
4. Закон України «Про професійно-технічну освіту» [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/>
5. Концепція розвитку професійно-технічної (професійної) освіти в Україні; затверджена МОН України та АПН України 05.07.2004 р. // Проф.-техн. освіта. – 2004. – № 3. – С. 2-5.
6. Професійна освіта: словник; навч. посіб. [Текст] / уклад. С. У. Гончаренко та ін.; за ред. Н. Г. Ничкало. – К.: Вища шк., 2000. – 380 с.

Рецензент: д.пед.н., проф. Маслов В.С., Національна академія оборони України

к.пед.н., проф. Безносюк А.А.

ОСОБЕННОСТИ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ И ФУНКЦИИ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЙ СИСТЕМЫ ПРОФЕССИОНАЛЬНО-ТЕХНИЧЕСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ

В статье проанализировано, что с педагогической точки зрения в настоящее время нашей стране нужны такие профессионально-технические учебные заведения, в которых созданы все условия для развития и самореализации каждой личности. Именно такие заведения способны формировать новое конкурентоспособное поколение высококвалифицированных рабочих, которые могут развивать ценности гражданского общества. Как было установлено в процессе изучения указанного круга вопросов, профессионально-техническое образование выступает мощным источником совершенствования личности и дает возможность к саморазвитию на основе получения рабочей специальности. Система профессионально-технического образования утвердилась как основная форма подготовки квалифицированных рабочих кадров и стала весомым фактором формирования профессиональных свойств, а также моральных и социальных качеств будущих рабочих. На основе проведенного сравнительного анализа сущности и содержания организации деятельности пенитенциарного учебного заведения системы профессионально-технического образования и обычных (традиционных) профессионально-технических учебных заведений в статье показано, что потенциальные возможности предоставления профессионального образования в области получения рабочих профессий осужденными, находящимися в местах выполнения наказаний можно считать положительными.

Ключевые слова: высококвалифицированные рабочие, профессионально-технические учебные заведения, профессионально-техническое образование, пенитенциарные учебные заведения.

Prof. Beznosyuk O.O.

FEATURES AND FUNCTIONS OF EDUCATIONAL INSTITUTIONS OF VOCATIONAL AND TECHNICAL EDUCATION

In the article that the educational point of view now our country needs such vocational schools, where all the conditions for the development and fulfilment of each person. Such institutions are able to form a new generation of highly competitive workers who can develop the values of civil society. It was found in the study of definite range of issues; vocational education is a powerful source of improving

the individual and enables self-development on the basis of obtaining workers' specialty. The system of vocational education has established itself as the main form of training skilled workforce and became a major factor in shaping the professional characteristics, as well as moral and social qualities of future workers. Based on the comparative analysis of the nature and content of the penitentiary organization of the institution of vocational education and conventional (traditional) vocational education institutions in the article shows that the potential of providing professional education in getting working professions prisoners who are in places of Sentences can be considered positive.

Keywords: highly skilled workers, vocational education, vocational education, prison schools.